

การระบาดของเพลี้ยไฟในมังคุดที่ปลูกในที่ร่มและที่แจ้ง

Outbreaks of Thrips in Mangosteen Grown in Shading and Open Areas

ผลงานอาจารย์

อรัญ งามพ่องไส¹ ขนิษฐา ปานแก้ว² และอรกมล รุกดี³

Aran Ngampongsai¹, Kanista Pankeao² and Onkamol Rukadee³

บทคัดย่อ

สำรวจปริมาณเพลี้ยไฟ (*Scirtothrips* spp.) โดยใช้กับดักกาวเหนียวสีเหลืองทุก 2 สัปดาห์ในระยะติดผลขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 1.4-4.6 เซนติเมตร ในมังคุดที่ปลูกในที่ร่มและที่แจ้ง ที่สวนเกษตรกร อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างเดือนเมษายนถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2548 ประเมินเปอร์เซ็นต์รอยทำลายของเพลี้ยไฟบนพื้นที่ผิวผลมังคุดและจำนวนผลมังคุดยางไหลในระยะผลแก่ก่อนเก็บเกี่ยวจากผลมังคุดที่อยู่ด้านบนและด้านล่างของทรงพุ่มทั้งในที่ร่มและที่แจ้ง พบปริมาณเพลี้ยไฟในมังคุดที่ปลูกในที่ร่มเฉลี่ย 180.9 ตัว/กับดัก ต่ำกว่ามังคุดที่ปลูกในที่แจ้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$) ที่มีปริมาณเฉลี่ย 602.8 ตัว/กับดัก ในทำนองเดียวกันพบเปอร์เซ็นต์รอยทำลายบนผลมังคุดเฉลี่ย 19.8% และ 32.2% และเปอร์เซ็นต์ผลมังคุดยางไหลเฉลี่ย 63.3% และ 67.8% ในมังคุดที่ปลูกในที่ร่มและที่แจ้ง ตามลำดับ ผลมังคุดที่อยู่ด้านบนของทรงพุ่มพบรอยทำลายบนผลและผลยางไหลมากกว่าผลที่อยู่ด้านล่างของทรงพุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.01$) ซึ่งพบเปอร์เซ็นต์รอยทำลายบนผลเฉลี่ย 31.5% และ 20.4% และเปอร์เซ็นต์จำนวนผลยางไหลเฉลี่ย 74.0% และ 57.2% ตามลำดับ ดังนั้นในการควบคุมเพลี้ยไฟในมังคุดควรพิจารณาถึงการแพร่กระจายของเพลี้ยไฟในทรงพุ่มและระบบการปลูกมังคุดที่แตกต่างกันระหว่างที่ร่มและที่แจ้ง

ABSTRACT

Surveys of thrips (*Scirtothrips* spp.) abundance by using yellow sticky traps during fruit stages covering 1.4-4.6 cm diameter in mangosteen grown in shading and open areas were conducted in a farmer's orchard at Phromkeeree district Nakhon Si Thammarat province during April to June 2005. Percentages of rugged and gummy fruit symptoms due to thrips infestation were assessed in the upper and the lower parts of the mangosteen canopy during pre-harvest periods. The results show that the average number of thrips were 180.9 thrips/trap in shading area, significantly ($p < 0.01$) lower than that of 602.8 thrips/trap in open area. Similarly, percentages of rugged fruit symptoms were 19.8% and 32%, and gummy fruit symptoms were 63.3% and 67.8% in mangosteen grown in clearing and open areas, respectively. The rugged and gummy fruits were more abundant in the upper part of the plant canopy than in the lower part of the plant canopy. Percentages of the rugged fruits were 31.5% and 21.4%, and the gummy fruits were 74.0% and 57.2% in the upper and the lower part of the plant canopy, respectively. Within plant canopy distribution of thrips and cropping system in association with shading and open planting areas should be considered in controlling thrips in mangosteen production.

¹ภาควิชาการจัดการศัตรูพืช คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Department of Pest Management Faculty of Natural Resources, Prince of Songkla University